

תְּהִיָּה מְצוּיָה עִמָּהֶם, וְלֹא עִם אוֹמְהָ אַחֲרֶת.

ר' יַעֲקֹב פָּתַח, (ישעיה כו) יְחַן רָשָׁע בֵּל לָמַד צָדֵק. תִּנְיָא, אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב, וּוּי שְׁהַרְשָׁע יוֹחֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה, זֶה זָרְעוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ הַרְשָׁע. וּמִפְּנֵי מָה יֵשׁ לָהֶם חֵן וְרַחֲמִים. מִפְּנֵי שִׁזְרְעוּ שֶׁל יַעֲקֹב לֹא לָמַד צָדֵק. בְּאֶרֶץ נִכְחוֹת יַעוֹל, זו יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁהִיא אֶרֶץ נִכּוּחוֹת.

מֵהוּ יַעוֹל, אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב, אֲוִירָא דְאַרְעָא יִשְׂרָאֵל מִחֲבִים. וּמִרְמוֹז נְבוּאָה. וְזָרְעוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ יַעוֹל הָאִוִּיר וְהַנְּבוּאָה. מִפְּנֵי מָה, מִפְּנֵי שִׁזְרְעוּ שֶׁל יַעֲקֹב לֹא רָאָה גְּאוֹת ה', וְאֵינָם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, וְעַל כֵּן יוֹחֵן רָשָׁע וַיַּעוֹל טוֹב הָאֶרֶץ וְהַנְּבוּאָה. ר"י בְּר' יְהוֹשֻׁעַ אָמַר, יוֹחֵן רָשָׁע, אֵלּוֹ אוֹמוֹת הָעוֹלָם שִׁישׁ לָהֶם מִמְּשָׁלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא לָמַד יִשְׂרָאֵל צָדֵק.

זֶהָר חֲדָשׁ

פְּרַשְׁת וַיֵּשֶׁב

תָּא חֲזִי, כַּמָּה שָׁנִין יְתִיב הֵהוּא צְדִיק, דְּלֹא חָזָא לְאַבּוּהָ עֲשָׂרִין וּתְרִין שָׁנִין. הָא אֵינּוֹן יְתִבּוּ בְּמַצְרַיִם, עֲשָׂרִים וּתְרִין שָׁנִין, לְכָל שַׁבָּט וְשַׁבָּט מֵאֵינּוֹן עֲשָׂר שַׁבָּטִין דְּזַבִּינוּ לִיה, לְפּוֹם חוֹשְׁבָנָא הוּוּ מְאֵתָן וְעֲשָׂרִין שָׁנִין לְכָלְהוּ, דִּל מִינֵיהּ עֲשָׂר שָׁנִין, דְּנִכְיִתּוּ לֹזן בְּדִינָא דְלַעֲיָלָא, בְּגִין עֲשָׂר שַׁבָּטִין קְדִישִׁין דְּמִיתּוּ תַּמָּן בְּמַצְרַיִם, אֲשֶׁתְּאָרוּ מְאֵתָן וְעֲשָׂר,

הָדָא הוּא דְכְתִיב רְדוּ שָׁמָּה.

תָּא חֲזִי, כַּד גָּרְמוּ חוּבִין, וְהָאִי שַׁבַּת לָא אֶתְנַטִּיר כַּדְקָא
יָאוּת, דְכְתִיב (ירמיה יז) וְלֹא תוֹצִיאוּ מִשָּׂא מִפְתִּיכֶם בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת. לָא תִטְלוּן עֲלֵיכוּן מְטוּלָא דְחוּבִין, דְהָהוּ מַגִּין עֲלֵיכוּן
מִנֵּייהוּ, יוֹם הַשַּׁבָּת.

וְלֹא שָׁמְעוּ לִיהּ לְנַבִּיאָהּ, וְאִיתְעַר עֲלֵיהֶן חָרַב נּוֹקְמַת נְקָם
בְּרִית. מֵאֵן בְּרִית, דָּא שַׁבַּת, דְכְתִיב לְדוֹרוֹתֵם בְּרִית
עוֹלָם. וּבְרִית מִלָּה, דְכְתִיב (שם יא) וּבִשְׂרָר קִדְשׁ יַעֲבֹרוּ מֵעַלְיָךְ.
וּבְרִית צַדִּיק דִּזְבִּינוּ לִיהּ.

וּכְלָא בְּחַד דִּרְגָא, שַׁבַּת, וּבְרִית מִלָּה, וְצַדִּיק. וְרָזָא דָא,
(עמוס ב) עַל גֵּי פְשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל אֲרַבְעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ,
וּכְלָהוּ תְלֵי בְמַכְרָם בְּכֶסֶף צַדִּיק. וּכְדִין שָׂרוּ לְאִשְׁתַּעֲבָדָא
שָׁבַע עַל חַטָּאתֵם. וְאֶתְגֹּזַר עֲלֵיהוֹן בְּגִלוּתָא דְבַבְל, שְׁבַעִין
שָׁנִין, בְּחוּבִין דְשִׁמְטָה וְיוּבַל, דְתִלְיִין בְּשַׁבַּת הַגָּדוֹל, וְשַׁבַּת
סָתָם.

וּלְבַתֵּר אָתוּ לְאַרְעָא קַדִּישָׁא, וְאֶתְיִישְׁבוּ בָּהּ ת"כ שָׁנִין,
לְתַשְׁלוּם שְׁבַעִין שָׁבוּעִין, וְשְׁבַעִין שָׁנִין, עֲשָׂרָה שָׁנִין
לְכָל יוֹמָא, מֵאִינוּן דִּינְקִין מְשַׁבְּעֵי, דְשַׁבַּת הַגָּדוֹל אוֹף הָכִי
אִיקְרִי שְׁבִיעֵי מַתָּא לְעִילָא. דְכְלִיל כְּאַחַד זְכוֹר וְשְׁמוֹר.
וּלְבַתֵּר אֶתְקִימוּ ת"כ שָׁנִין בְּאַרְעָא, עַל חֵילָא דְאוּרִיטָא,
דְהוּ מִתְעַסְקִי.

וְכַד גָּרַם חוּבָא דְשִׁנְאָת חֲנָם, אֶתְעָרִי שִׁנְאָת חֲנָם

דְּבַקְדָּמִיתָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית לז) וַיִּשְׁנֶאוּ
 אוֹתוֹ, לְהֵהוּא זַבְאָה. וּכְדִין יְהִיב לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּיַד
 מֵאן דְסָנִי לֹון שְׁנֵאת חָנַם. הָדָא הוּא דְכְתִיב בְּאֲדוּם, (יחזקאל
 לה) יַעַן הָיוּת לָךְ אֵיבַת עוֹלָם וַתַּגֵּר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל יַדִּי
 חָרַב.

וּכְדִין אֶתְפָּרַע מִנְיָהוּ, עַל יְדוּי מִנְיָנָא דְאֵינּוּן שְׁנִין, דְחָסְרוּ
 מִרְזָא דְשַׁבַּע עַל חַטָּאתֵיכֶם. תָּא חֲזִי, כַּד תִּמְנִי עֶשְׂרִים
 וַתִּרִין שְׁנִין שַׁבַּע זְמָנִין, לְכָל חַד מֵאֵינּוּן עֶשְׂרָה דְזַבִּינוּ לֵיהּ,
 הוּוּ לְהוּ אֶלְפָּ וַחֲמֵשׁ מָאָה וְאַרְבַּעִין.

לֹא עָלְתָה שְׁוַעְתָּם לְפָנָיו. אָמַר רַבִּי יַצְחָק, כַּד עָבִיד קוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא דִינָא בְּפַמְלֵיָא שָׁל מַעְלָה, הֵהוּא דִינָא מֵאֵי
 הוּי. אָמַר ר' אֶלְעָזָר, אַעֲבַר לְהוּ בְּהֵהוּא נְהַר דִּינּוּר, וְאַעֲבַר
 לְהוּן מִשׁוּלְטָנְהוּן, וּמִנִּי שׁוּלְטָנִין אַחֲרָנִין דְשָׂאָר עַמִּין. אָמַר
 לֵיהּ, וְהָא כְתִיב (תהלים קד) מִשְׁרָתִיו אֵשׁ לוֹהֵט. אָמַר לֵיהּ אֵית
 אֶשָּׁא קִשְׁיָא מֵאֶשָּׁא, וְאֵית אֶשָּׁא דְכָבִי אֶשָּׁא.

סְתָרֵי תוֹרָה

פְּתַח הֵהוּא יוּדָאי וְאַמֵּר, (תהלים עג) וַאֲנִי קָרַבַת אֱלֹהִים לִי טוֹב
 וְגו'. תָּא חֲזִי, כַּד בַּר נָשׁ אֶתְקַרִיב לְאוּרִייתָא דְאֶקְרִי
 טוֹב, דְכְתִיב (שם קיט) טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ, כְּדִין אֶתְקַרִיב
 לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְאֶקְרִי טוֹב, דְכְתִיב (שם קמח) טוֹב ה' ^א
 לְכָל. וּכְדִין אֶתְקַרִיב לְמַהוּי זַבְאָה. כַּמְדַּבֵּר אַחֲרָה, (ישעיה א)
 אָמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב, וְכַד אֵיהוּ זַבְאָה, שְׂכִינְתָא שְׂרִיָא עֲלֵיהּ,

וְאוֹלֵיפֶת לִיה רְזִין עֵילָאִין בְּאוֹרֵייתָא. בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא לָא
 אֶזְדוּנָא אֶלָּא בְּטוֹב, דְּהָא צְדִיק וְצַדִּיק כְּחָדָא אֶזְלִין.
 תָּא חֲזִי, כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, קִיִּים לִיה
 וְשְׁתִּיל עַל הִנְהוּ שִׁיתָא יוֹמִין עֵילָאִין, וְשְׂבִיעָא
 דְּעֵלְיֵיהוּ, דְּבְגִינִיה דְּשְׂבִיעָא דְּאִקְרִי צְדִיק, מִתְּזַנִּין עֵילָאִין
 וְתַתְּאִין, וְעֵלִיה קִיִּימִין, וּבִיה מְסַתְּמִין, וְהוּא יְסוּדָא
 וְשֶׁרְשָׁא דִּילְהוּן.

חָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קמח) עֵינֵי כָל אֱלִיד יִשְׁבְּרוּ וְגו'. עֵינֵי
 כָּל אֱלִיד יִשְׁבְּרוּ, לְהֵהוּא מְשַׁח רְבוּת עֲלָאָה, דְּנִגִּיד
 מְמוּחָא סְתִימָאָה דְּכָל סְתִימִין, לְהֵאִי כ"ל. וְכַדִּין וְאַתָּה נוֹתֵן
 לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ, דְּהֵאִי כָּל כַּד אֲתַעַר לְכַלָּה, דְּאִיהִי
 בְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל. וְכַדִּין הוּא לְמִירְחַם עַל עֲלֵמָא, וְכוּלְהוּ עֲלֵמִין
 בְּחֵדוֹ בְּשַׁעֲשׁוּעָא.

וְכַדִּין מַה פְּתִיב, פּוֹתַח אֶת יְדֵי וְגו'. וְדָא רַעְנָא דְרַעְוִין,
 דְּנִחִית מְמוּחָא סְתִימָאָה, לְהֵאִי כָּל. וְכִיּוֹן דְּהֵאִי כָּל
 אֲתַבְּרַךְ, כּוּלְהוּ עֲלֵמִין אִיתְּבְּרִיכוּ, חָדָא הוּא דְכְּתִיב צְדִיק
 ה' וְגו', קְרוּב ה' וְגו', רַעְוִין יִרְאוּ יַעֲשֶׂה וְגו'.

וְכַמָּא דְּבְרָא הֵאִי בְּעֲלֵמָא עֵילָאָה, בְּרָזָא דְשְׁמִיה קְדִישָׁא,
 חֲכִי בְּרָא בְּעֲלֵמָא תַתְּאָה, שִׁיתָא זְכָאִי קְשׁוּמְ, וְחַד
 שְׂבִיעָאָה. בְּדְכְּתִיב (קהלת ז) גַּם אֶת זֶה לְעַמַּת זֶה עָשָׂה
 הָאֱלֹהִים.

וְכַד גְּרַמּוֹ חוּבִין, וְדַחוּ לְהֵהוּא כָּל דְּאִקְרִי צְדִיק מֵאַתְרֵיהּ,

בְּדַבְרֵיב (עמוס ב) עַל מִכְרָם בַּכֶּסֶף צְדִיק. אָמַר קוֹדֶשׁא
 בְּרִיךְ הוּא, אֲנֵא גְזֻרְנָא דִּיהֵא עֲלָמָא תַתְּאָה כְּגוֹנָא דְעֲלָמָא
 עִילָאָה, וִיהֵא הֵהוּא צְדִיק שְׁלִיט עַל הָאָרֶץ, וַיַּהוּן כָּל בְּנֵי
 עֲלָמָא, מִתְּבַרְכִין עַל יְדוּי.

הָדָא הוּא דְבְרֵיב, (בראשית מט) בֶּן פּוֹרֵת יוֹסֵף, דְּהָא לִית בְּכָל
 שְׁיִפֵי גּוֹפָא דִיעֵבִיד פִּירִין, אֲלָא הָאֵי צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.
 וּבֶן פּוֹרֵת עָלֵי עֵין, מֵאֵי קָא מִיִּירֵי.

אֲלָא, כְּמָה דְהָאֵי עֵין קִימָא דְגִלְגֵלָא, דְּלָא יִכְלָא גִלְגֵלָא
 לְאֵתְקִימָא, אֲלָא בְּבֵת עֵין דִּילִיהּ. הָכֵי יוֹסֵף אִיהוּ
 כְּעֵין לְכָל אֵינּוֹן שְׁתָּא דְסַחְרִין לִיהּ. מִימִינִיהּ תִּלְתָּא,
 וּמִשְׁמָאלָא תִּלְתָּא, וְאִיהוּ מְקַיִם לוֹן. וְהָכֵי אִיהוּ לְכָל עֲלָמָא,
 דְּהָא עֲלָמָא לָא קִימָא אֲלָא עַל אֵינּוֹן שִׁיתָא, וְשְׁבִיעָאָה
 דְעֲלִיָּהוּ.

וּקְרָא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְצְדִיק בְּרָזָא דְשִׁפְתָּ. וְנַח בִּיהּ,
 וְאַנְחָ בִּיהּ כָּל בְּרַכָּאן, לְבְרַכָּא כָּל שְׂאָר יוֹמִין. הָדָא
 הוּא דְבְרֵיב, (שמות כ) וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל כֵּן בִּרְךְ ה' אֶת
 יוֹם הַשְּׁבִיעִת. מֵאֵן יוֹם הַשְּׁבִיעִת, הָוִי אִימָא דָּא צְדִיק.

אָמַר לוֹן קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, אַתּוֹן חֲלָלְתוֹן לְהָאֵי שְׁפָתָ,
 דְּאֲנֵא גְזֻרְנָא דִּיהֵא מֶלֶךְ עַל כָּל שְׂאָר יוֹמִין, וְאַתּוֹן
 עֲבַדְתוֹן יְתִיהּ עֶבֶד עֶבְדִין, אוּף אַתּוֹן תְּסַבְלוֹן הֵהוּא עֲבוּדָה
 קְשִׁיָּא.

תָּא חֲזִי, כְּמָה שְׁנִין יְתִיב הֵהוּא צְדִיק, דְּלָא חָזָא לְאַבוּהֵי,

כ"ב שְׁנַיִן. הָא אַנּוּן יִתְּבוּ בְּמַצְרַיִם כ"ב שְׁנַיִן, לְכֹל
 שְׁבַטָא מֵאֵינּוּן עֶשְׂרַ שְׁבַטַיִן דְּזַבִּינוּ לֵיהּ. לְפּוּם חוּשְׁפָנָא הוּוּ
 מֵאֵתָן וְעֶשְׂרִים שְׁנַיִן לְכוּלָּהוּ, דִּל מִינֵיהּ עֶשְׂרַ שְׁנַיִן דְּנִכְיִתּוּ
 לוֹן בִּי דִּינָא דְלַעִילָא, בְּגִין עֶשְׂרַ שְׁבַטַיִן קְדִישֵׁין דְּמִיתּוּ תַּמָּן
 בְּמַצְרַיִם, אֲשַׁתְּאֲרוּ מֵאֵתָן וְעֶשְׂרַ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית
 מב) רַד"ו שָׁמָּה.

אָמַר לוֹן יַעֲקֹב, בְּבַעוּ מִינֵיכּוּן, חוּתּוּ לְגַלוּתָא, וְנִכְיִתּוּ אֵינּוּן
 חוּבִין וְלֹא יִתְחַרְבּוּ עֲלֵמָא בְּכַפְנָא, דְּהָא לִית בְּכוּ מֵאֵן
 דִּיזוּן לְכוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרַ עַל יְדֵי דְהָהוּא צְדִיק
 דְּזַבִּינְתּוּן. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קמה) פּוֹתַח אֵת יַדְךָ
 וּמִשְׁבִּיעַ לְכֹל חַי רְצוֹן. עַל יְדֵי דְמֵאֵן, עַל יְדֵי דְכ"ל. הֲדָר
 פְּרִישׁ מֵאֵן הָאֵי כָּל, צְדִיק, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב צְדִיק ה' וְגו'.
 וּבְגוּוּנָא דָא לְתַתָּא, עַל יְדָא דְהָאֵי צְדִיק, הוּוּ לֵיהּ לְעֲלָמָא
 שְׂזִיבוּתָא, בְּאֵינּוּן שְׁבַע שְׁנַיִן בְּפָנָא. וְעַל דְּמִנְעוּ
 בְּרַכָּאן מִשְׁבַּע דְּרַגִּין עִילָאִין, אֵיתְעָרוּ דְּרַגִּין דְּסַטְרָא אַחְרָא
 עֲלֵיהּ בְּחוּבֵיהּ.

כִּיזוּן דְּנַחַת יַעֲקֹב שְׁלִימָא לְמַצְרַיִם, הוּא וְכֹל אֵינּוּן שְׁבַטַיִן,
 וְחִמּוּ עֲלָמָא תַּתָּא בְּגוּוּנָא דְעֲלָמָא עִילָאָה, דְעַל יְדֵי
 דְהָהוּא צְדִיק מִיתָזַן עֲלָמָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית מב)
 הוּא הַמְּשַׁבֵּיר לְכֹל עִם הָאָרֶץ.

הוּא הַמְּשַׁבֵּיר, מֵאֵי מְשַׁבֵּיר. אֲלָא שׁוּבֵר הוּא בְּקַדְמִיתָא
 מְעֲלָמָא עִילָאָה. בְּדְכְּתִיב עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁפְּרוּ. וּבְתַר

מִשְׁבִּיר לְעֵלְמָא תַתְּאָה.

וּמִנָּא לָן דִּיּוֹסְפָא אֶקְרִי כָּל. דְּכְתִיב (מלכים א ה) וְכִלְכַּל וּדְרִדַּע.
וְתֵאנָא, כִּלְכַּל זֶה יוֹסֵף, דְּכְתִיב וְכִלְכַּל, וְכְתִיב מִשָּׁם
רוּעָה אֶבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְכַד חָמָא יַעֲקֹב שְׁלִימָא כָּל דָּא, וְחָמָא כָּל אֵינּוֹן שְׁבַע שָׁנִין
עֵילְאִין, דְּאֶסְתַּכְמוּ לְמַהוּי כַּפְנָא בְּעֵלְמָא, עַל חוּבָא
דְּגָרְמוּ בְּנוּי, דְּזַבִּינוּ לְהָאֵי זַכָּאָה קַדִּישָׁא, וְלֹא־פָקָא לִיה
מֵאַתְרֵיהּ. כְּדִין צְלִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַעֲדִי מְנַהוּן חֲמִשׁ
שָׁנִין.

מֵאֵי טַעְמָא חֲמִשׁ שָׁנִין, אֶלְא תָא חֲזִי, רָזָא דְּמִלְתָּא הָכִי
הוּא, בְּאֵינּוֹן יוֹמִין עֵילְאִין, אִיהוּ אַחִיד בְּחַמְשָׁאָה,
דְּהָכִי הוּא מִתְּתָא לְעֵילְא. אֲבָל בְּאֵינּוֹן תְּרִין דְּעֵלִיָּה, דְּאַחְדִּין
בְּהוּ אַבְהָתוּי, לָא הָוָה לִיה רְשׁוּתָא לְבִטְלָא מִיְדֵי, וְעַד
חֻלְקִיָּה בְּאֵינּוֹן בְּטַל גְּזִירָה, וְלָא יִתִּיר.

וַיּוֹסֵף הַצַּדִּיק נָמִי עֶבֶד הָכִי, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית מז)
וּמְקַצֶּה אַחֲיוּ לְקַח חֲמִשָּׁה אַנְשִׁים וַיַּעֲיָגֵם לְפָנָי פְּרַעָה.
מֵאֵן אֵינּוֹן, חֲמִשָּׁה אֵינּוֹן דְּלָא סָנִי לִיה, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב,
(שם לו) וְהוּא נָעַר אֶת בְּנֵי בְּלָהָה וְגו'. אָמַר כְּדָאֵי אַתּוֹן זַכָּאִין,
לְמִיקָם בְּהָאֵי פְּרַעָה דְּפְרַעְזוּ אַחִיכוּן. לְפָנָי פְּרַעָה, מֵאֵן
פְּרַעָה, דָּא דִּינָא עֵילְאָה, דְּקִימָא לְאַתְּפְּרַעָא מַחוּבֵי עֵלְמָא.
וְכַד אֲשַׁתְּלִימוּ אֵינּוֹן יוֹמִין דְּאַתְּגִזֹּר עֲלֵיהוּ לְמִיתַב בְּגִלוּתָא,
כְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיתְעַר בְּרַחְמוּהֵי סְגִיאִין

עֲלֵיהֶוּ, וּבְדִינָא עַל אֵינוֹן דְּאַשְׁתַּעְבְּדוּ בְּהוּ, וְאַפִּיק לֹון
מִתַּמָּן.

פִּינֹן דְּמָטוּי לְמָרְהָ, קָמַת מַדַּת דִּינָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְאָמַר, וְאִידִּי יִפְקוֹן יִשְׂרָאֵל מְגֻלוֹתָא, וְהָא כְּתִיב
בְּאוּרִייתָא דְּטָמִירָא תִּירִי אֶלְפִי שְׁנִין מְקָמִי דְּאַתְּבְּרִי עֲלֵמָא,
דְּעַל חַד שְׁבַעָה עַל חוּבִיהוֹן אֵית לְהוֹן לִיסְפַּל, בְּגִין הַהוּא
פְּרַעָה רַבְתָּא דְּפְרָעוּ וְחָבוּ בְּהַהוּא זַכָּאָה קוּדִישָׁא.

אָמַר לִיהַּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָכִי הוּא דִּינָא, מִיהוּ בְּאוּרִייתָא
קוּדִישָׁתָא, אֵית לִי מַתְנָה טוֹבָה, וְשַׁבַּת שְׁמָה, וְכַד
אֵינוֹן נְטָרִין לָהּ, אִיהוּ קָיִמָא בְּהַהוּא אַתְרַ, לְסַגְרָא הַהִיא
פְּרַעָה דְּפְרָעוּ. דְּהַהוּא צְדִיקָא שְׁבִיעָאָה בְּהַ אַחִיר, וְכַדֵּאי
הִיא לְכַפְרָא עַל הַהוּא חוּבָא.

הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת טו) וַיַּעַק אֶל ה'. מֵאֵן וַיַּעַק, דָּא
מַדַּת דִּינָא, דְּקָיִמָא וְצוּחָא קָמִיהַ. וַיִּזְרְהוּ ה' עֵץ, דָּא
אוּרִייתָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (מְשֻׁלֵּי א) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים
בְּהַ. וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם, מֵאֵן אֵינוֹן מַיִם, מַיִם הַיְדוּנִים דְּקָמוּ
לְאַתְּפְרָעָא מִינֵיהוֹן, וְכַדִּין וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, אַבְסִימוּ וְדֵאי,
דְּהָא חֲזוּ אַסּוּוֹתָא רַבְתָּא לְהַהוּא חוּבָא.

וּמָנָא לָן דְּבְמָרְהָ אַתְּפְקָדוּ. דְּכְתִיב (דְּבָרִים ה) שָׁמֹר אֶת יוֹם
הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוּ בְּאֲשֶׁר צִוָּךְ ה' אֱלֹהֶיךָ, וְאָמַר מָר,
בְּאֲשֶׁר צִוָּךְ, בְּמָרְהָ. אָמַר לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִי אַתּוֹן
נְטָרִין לְהֵאי שְׁבִיעָאָה עִילָאָה, לִית רְשׁוּ לְמַדַּת דִּינָא

לְקַטְרְגָא בְּכוּ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות טו) שָׁם שָׁם לוֹ חֶק
וּמִשְׁפָּט.

וְעַל דָּא תְּנִינָן, יְכוּלָּהּ הִיא שַׁבַּת שְׁתַּרְחַם עָלֵינוּ, וַיִּקְבְּצֵנוּ
קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא מִן גְּלוּתֵינוּ, וְאַלְמְלֵי שְׁמֵרוּ יִשְׂרָאֵל
שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת כְּהִלְכָתָן, מִיַּד נִגְזָלִים.

תָּא חַזִּי, כִּד גְּרַמוּ חוּבִין, וְהֵאֵי שַׁבַּת לָא אֶתְנַטִּיר כְּדָקָא חַזִּי,
כְּדָא שְׁכַחַן דְּאַזְהַר לוֹן נְבִיאָה עֵילְאַה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
(ירמיה יז) כֹּה אָמַר ה' הַשְּׁמֵרוּ בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם וְאַל תִּשְׂאוּ מִשְׂא
בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת וְהִבֵּאתֶם בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַיִם. מֵאֵי וְאַל תִּשְׂאוּ
מִשְׂא. אֲלֵא אָמַר לוֹן, בְּבַעוּ מִיַּנְיִכוֹ, לֹא תִשְׂאוּ מִשְׂא דְהָהוּא
חוּבָא דְשַׁבַּת עָלֵינוּ.

וְאֵי אַתּוֹן נְטָרִין לֵיהּ, תְּגַרְמוֹן קִיּוּמָא דְעֵילְאִין וְתַתְּאִין.
דְּהָהוּא שַׁבַּת עֵילְאַה דְּחֻבְתָּוֹן לְקַבְּלֵיהּ, מְדוּרֵיהּ
וְשַׁעֲשׁוּעֵיהּ לָאו אִיהוּ, אֲלֵא בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַיִם עֵילְאַה,
דְּאַקְרוּן שַׁעֲרֵי צְדָק. וְאִיהִי כְּלָה הַכְּלוּלָה מֵהַכֹּל.

וְאֵי אַתּוֹן נְטָרִין לֵיהּ, תְּגַרְמוֹן דְּכַדִּין הִיא תַתְּחֻזְק בִּידָא
דְּמַלְכוּתָא דְאַרְעָא, מַלְכוּתָא דְדוּד, בְּגִין דְּהִיא מַלְכוּת
אַתְקַרִיאת, וּבְגִין דָּא אָמַר דוּד, דְּאַחִיד בָּהּ, (דברי הימים א כט)
לְךָ ה' הַמַּמְלָכָה, בְּתַרִין מִמִּי"ן, לְאַכְלָלָא מַלְכוּתָא דִּילֵיהּ,
וְלִיחְדָא לָהּ בְּמַלְכוּתָא דְשִׁמְיָא. וְאֵי אַתּוֹן לָא תִשְׁמַעוֹן
לְקַדְשׁ לֵיהּ, וְתַעֲבֹדוֹן לֵיהּ חוּל, מַה כְּתִיב (ירמיה יז) וְהִצַּתִּי אִשׁ
בְּשַׁעֲרֵיהּ וְאַכְלָה אֶרְמְנוֹת יְרוּשָׁלַיִם, דְּלַתְתָּא.

תָּא חַזִּי, בְּדִין אֲתַעְרַת הֵהִיא תָּרַב נֹקְמַת נָקַם בְּרִית, עַל
 דְּלֹא נָטְרוּ הֵהוּא בְּרִית קְדִישָׁא, בְּתַלְתַּ גּוֹוִנִין. חַד בְּרֻזָּא
 דְּצַדִּיק דְּזַבִּינוּ, דְּאֲחִיד בֵּיהּ, וּנְטַר לֵיהּ, וּבְגִינִיה אַקְרִי צַדִּיק.
 וְחַד, דְּכְתִיב (שם יז) וּבָשָׂר קָדַשׁ יַעֲבֹרוּ מֵעַלְיָךְ. וְחַד בְּרֻזָּא
 דְּשַׁבַּת דְּחֻלְלוּ, וּכְלָא בְּחַד אֲתַר אֵיהּוּ.

וּבְדִין עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל, אֲתַגְזֹר עֲלֵיהּוּ לְמַהוּי שְׁבַעֲיַן
 שְׁנִין לְבַר מֵאַרְעָא קְדִישָׁא, עֲשָׂרָה לְכָל יוֹמָא. וְלִסּוּף
 שְׁבַעֲיַן שְׁנִין, אֲפִיק לֹו קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתְמָן, וְאֲתוּ לְאַרְצֵי
 יִשְׂרָאֵל. וְאֲתַקְיִים בֵּית שְׁנֵי ת"כ שְׁנִין, עַל חִילָא דְּאוּרִיטָא,
 דְּהוּוּ מִתְעַסְקִין בֵּיהּ, בְּאֵינוּן פְּקוּדֵי קְדִישִׁין בְּדָקָא חַזִּי.

וְכַד אֲשַׁתְּלִימוּ, גָּרַם חוֹבָה דְּשַׁנְאָת חָנָם, וְאִיתַעַר הֵהִיא
 שַׁנְאָת חָנָם דְּקַדְמִיתָא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית לו)
 וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ, לְהֵהוּא צַדִּיק. וּבְדִין יְהֵב יְתַהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בִידָא דְּמֵאן דְּסַנֵּי לֹון שַׁנְאָת חָנָם, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב
 בְּאַדּוּם (יחזקאל לה) יַעַן הָיִיתָ לָךְ אֵיבַת עוֹלָם וְתַגַּר אֶת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי חָרָב.

וּבְדִין אֲתַפְרַע מְנִייהּוּ, עַל יְדֵי מְנִינָא דְּאֵינוּן שְׁנִין, דְּחָסְרוּ
 מְרֻזָּא דְּשַׁבַּע עַל חַטָּאתֵיכֶם. תָּא חַזִּי, כַּד תְּמַנְה כ"ב
 שְׁנִין ז' וּמְנִין, לְכָל חַד מֵאֵינוּן עֲשָׂרָה דְּזַבִּינוּ לֵיהּ, תְּשַׁבַּח
 אֲלֶף תַּק"מ, וּבְדִין יְתַעַר פּוּרְקָנָא דְּיִשְׂרָאֵל, כְּצַפְרָא דְּשַׁאֲרַת
 לְאַנְהָרָא זְעִיר זְעִיר, עַד י"ז שְׁנִין, דְּאֲסַתְּלַק הֵהוּא צַדִּיק
 דְּרָגָא דְּטו"ב, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית לו) יוֹסֵף בֶּן י"ז שָׁנָה

הָיָה רָעָה אֶת אַחִיו. דָּהָא כְּדִין יִתְחַזֵּי לְמִיקָם בְּפָרִיז, קַמֵּי
 מִדַּת דִּינָא, דָּהָא אֲשַׁתְּלִימוּ חוּבֵי עֲלָמָא, וּכְדִין (עובדיה א) וְהָיָה
 בֵּית יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהִבָּה וּבֵית עֶשָׂו לְקֶשׁ וּדְלָקוּ בָּהֶם
 וַאֲכָלוּם.

וּכְדִין יִתְעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טְבוּן סְגִיָּאִין עַל יִשְׂרָאֵל,
 וַיִּתְפַּע עַלְבּוֹנָהוֹן, וְעַלְבּוֹנָא דְאֹרִיִּתָא, דְאֹקְרוּ
 בְּנוֹרָא. וְדָמָא דְאֵינוֹן דְאֵתְקַטְלוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמִיָּה. וּכְדִין
 יִתְרַעֵי יוֹסֵף לְאַחוּהֵי, (ישעיה יא) אֶפְרָיִם לֹא יִקְנֵא אֶת יְהוּדָה
 וְיְהוּדָה לֹא יִצּוֹר אֶת אֶפְרָיִם.

תָּא חֲזִי דְהָכִי הוּא, דְתַנּוּן בִּי"ז בְּתַמוּז בּוּטַל הַתְּמִיד, וּבְטִ'
 בָּאֵב חָרַב בֵּית מִקְדָּשָׁא. כְּדָאֵמַר רַבִּי יוֹסֵי, מְגַלְגְּלִין
 זְכוּת לְיוֹם זַכָּאִי, וְחוּבָה לְיוֹם חַיִּיב. דְבָהֵיא לִילְיָא אֶפִּיקוּ
 דְבָה רָעָה עַל אַרְעָא קְדִישָׁא, וְאֵרִימוּ קְלָהוֹן בְּבִכְיָה,
 וְאֵתְקַבְּעַת לְדָרֵי דְרִין.

וְדוּק וְתִשְׁבַּח, מְדַבּוּטַל הַתְּמִיד, דְהָוָה מְכַפֵּר עַל חוּבֵיהוֹן,
 עַד דְאֵתְחַרַּב בֵּי מִקְדָּשָׁא, בֵּין בְּזַמְנָא קְדָמָאָה בֵּין
 בְּזַמְנָא תַנּוּנָא, כ"ב יוֹמִין, לְקַבֵּל אֵינוֹן כ"ב שְׁנִין דְלֹא חָמָא
 חֵהוּא צְדִיק אֶפִּי יִקְרָא דְאַבוּהֵי, לְאַחֲזָאָה חֲכַמְתָּא עִילָאָה,
 דָּהָא בְּהָא תְּלִיא.

וְהָא אֵיתְעָרוּ חֲבֵרְיָא, דְכַד חָרִיב מִקְדָּשָׁא מוּצְאֵי שַׁבַּת
 הֵיטָה, וּמוּצְאֵי שַׁבְּעִית, וּמְשַׁמְרָתוֹ שֶׁל יְהוֹזְרִיב הֵיטָה,
 וְהַלּוּיִם עוֹמְדִים עַל דּוּכָנָם, וְאוֹמְרִים שִׁירָה: (תהלים צד) יְגוֹדּוּ

עַל נֶפֶשׁ צַדִּיק וְגוֹ' וַיְהִי ה' לִי לְמִשְׁנֵב וְגוֹ', וַיָּשָׁב עֲלֵיהֶם אֶת
אוֹנֶם וְגוֹ', וְלֹא הִסְפִּיקוּ לֹמַר יִצְמִיתֶם ה' אֱלֹהֵינוּ, עַד שֶׁבָּאוּ
גוֹיִם וּכְבָּשׁוּם. דִּהָא אֵי אָמְרוּ לִיה, לָא הָוָה לֹוֹן תַּקְנָה.

וּמוֹצְאֵי שַׁבָּת, חֲכָמָתָא סְגִיָּאָה קָא רָמוּ, דְנִפְקוּ מִשַּׁבַּת דִּהָוָה
רְפוּאָה לְמַכְתְּהוֹן. וּמוֹצְאֵי שְׁבִיעִית, דְחָבוּ לְגַבֵּי
בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְחָאבוּ בְּמִלָּה, וְלֹא קִיָּמָא
בְּיַד קַדְשׁ. וּמִשְׁמֵרְתּוֹ שָׁל יְהוֹרִיב, כְּמָה דְאֵת אָמַר (ירמיה ב)
עוֹד אָרִיב אֶתְכֶם נְאֻם ה' וְאֵת בְּנֵי בְנֵיכֶם אָרִיב.

וְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְקָא לֹוֹן מְגֻלוֹתָא, הֲדָא הוּא
דְכַתִּיב, (זכריה ט) גִּילִי מְאֹד בֵּת צִיּוֹן הָרִיעִי בֵּת
יְרוּשָׁלַיִם הִנֵּה מִלְכָּךְ יָבֵא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא.

וְאֵי תִיָּמָא אֲפֹאֵי אֲתֵי מְשִׁיחָא מִיהוּדָה, מִיּוֹסֵף מִכְּעֵי לִיה.
אֲלֵא דְתַרְוֵיהוּ יִיתוֹן, וּבְגִין דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא
מְקַבֵּחַ שְׂכָר כָּל בְּרִיָּה, יְהֵב מְלְכוּתָא לְדוֹד, בְּגִין דִּהָוָה
עֲשִׂירָאָה לְצַדִּיקִים, וּשְׁבִיעָאָה דְאֲחִים. וְהֵכִי הוּא מְלְכוּתָא
דְאַרְעָא, כְּעִין מְלְכוּתָא דְרַקִּיעָא.

זֶהַר חֲדָשׁ

פְּרֻשַׁת בְּשַׁלַּח

(שמות יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם
וְגוֹ', מֵאֵי טַעְמָא יְהוָשֻׁעַ אִנְח קָרְבָּא וְלֹא מִן שְׂאָר
עַמָּא. אֲלֵא בְּגִין דְעַמְלָק אֶתָּא עֲלֵיהוּ, עַל תְּהוּא חוּבָא